

Schone, duurzame en robuuste energievoorziening

Overzicht projecten

Leeswijzer Tabel:

1. ETB - Energietransitiebudget – dit is een fonds dat de versnelling van de energietransitie in Rotterdam financiert gericht op projecten die voornamelijk uitvoering hebben gekregen tussen 2020-2022.
2. DTB - Duurzaamheidstransitiebudget – dit is een fonds dat de duurzaamheidstransitie in Rotterdam financiert gericht op projecten om de juiste innovaties in de regio te versnellen, ondernemers te ondersteunen, en zo het verdienvermogen voor de stad en de werkgelegenheid voor Rotterdammers te bevorderen tussen 2023-2026.
3. RKA - Rotterdams Klimaatakkoord. Dit zijn projecten die onder het Rotterdams Klimaatakkoord zijn opgestart en sommige worden doorgezet vanuit de Rotterdamse Klimaataanjagers.
4. ETF-R – Energietransatiefonds Rotterdam – dit is een fonds voor duurzame investeringen die bijdragen aan de reductie van de uitstoot van CO₂, de luchtkwaliteit, het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen en het versterken van een 'groene' economie in Rotterdam.

Zonne-energie

Rotterdam wil koploper worden op het gebied van zonne-energie. Als we flink doorpakken dan halen we onze bijdrage aan de Regionale energiestrategie (3,4 km panelen in 2030) al bijna in 2026.

Wat hebben we al gedaan?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
ETB	Opwek zonne-energie in de stad programma	Het programma Opwek zonne-energie in de stad omvat onderzoeken naar en experimenten met de opschaalbaarheid van het opwekken van zonne-energie binnen de gebouwde omgeving en op of langs infrastructuur. Hiermee moet inzicht worden verkregen welke experimenten voldoende potentie hebben om zonne-energie op te schalen. Dit wordt onderzocht binnen de drie experimenten, te weten: zonne-energie in Next Generation Woonwijken, zonnedaken op parkeerterreinen en opwek zonne-energie op en langs snelwegen.	In regioverband is project A15 (zon langs snelwegen) gestart maar bevindt zich nog in onderzoeksfase. Daarnaast is voor het onderdeel Solar Carports een onderzoek gestart naar Solar Carports bij Hockey Club Rotterdam.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
ETB	Werk maken van zon	Klimaatfonds Rotterdam heeft heeft voor bewonersinitiatieven, vve's en maatschappelijke instellingen de aanschaf van 4500 zonnepanelen financieel kunnen ondersteunen.	Voor bedrijven is een gemeentelijk servicepunt geopend waar onafhankelijk advies verkregen kan worden voor alles wat met de ontwikkeling, aanleg en exploitatie van zonne-energie te maken heeft. Daardoor zijn meer dan 50.000 zonnepanelen versneld gerealiseerd.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
ETB	Zon op gemeentelijk vastgoed	Onderzoek welke daken gemeentelijk vastgoed geschikt zijn voor zonne-energie.	Is afgerond.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
RKA	Parkeerterreinen overkappen met zonnepanelen (#42)	Parkeerterreinen die geschikt zijn voor het overkappen met zonnepanelendaken, worden geselecteerd en daarna verder ontwikkeld. Daarbij kunnen ook andere functies ingevuld worden, zoals elektrische laadpalen, docking stations voor elektrische fietsen en/of energie-opslag.	Onderzoek heeft geschikte locaties opgeleverd op parkeerterreinen in eigendom van de gemeente Rotterdam. De uiteindelijke shortlist vormt de basis voor verdere ontwikkeling van deze deal. Om óók private parkeerterreinen te activeren heeft de gemeente Rotterdam samen met het bedrijf Sobolt en de Provincie Noord-Holland in 2020 een interactieve online tool ontwikkeld, www.parkthesun.com .	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
RKA	Ontwikkelen productie duurzame energie haven (#36)	Er wordt onderzocht welke nieuwe mogelijkheden er tot 2030 zijn om in het havengebied opwekking van wind en zonne-energie te ontwikkelen. Doel is om, samen met partijen in het havengebied, een helder inzicht te krijgen in deze mogelijkheden en ze optimaal te benutten.	Er is, in samenwerking met het havenbedrijf en Rijkswaterstaat, een extern onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor opwek van zonne- en wind-energie in de haven. Over de uitkomsten zijn gesprekken gevoerd met betrokken toezichthouders en bedrijven. Er zijn kansen voor bescheiden uitbreiding opwek windenergie veel kansen voor de opwek van zonne-energie. Deze kansen worden nader uitgewerkt.	De deal is afgerond. Met betrokken bedrijven en het Havenbedrijf worden afspraken gemaakt over aanpak, locaties en projecten.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
RKA	Zon op bedrijfsdaken in het stedelijk gebied (Klimaatdeal #43)	Om alle geschikte daken op bedrijventerreinen te voorzien van zonnepanelen en waar mogelijk een toepassing van windenergie, worden parkmanagers en ondernemersverenigingen gefaciliteerd met onafhankelijke adviseurs die hen de subsidieaanvraag uit handen nemen. Zo wordt uitvoering gegeven aan de door de gemeenteraad aangenomen motie 'een dak vol energie'. Het betreft de bedrijfsterreinen Hoogvliet-Gadering, Feijenoord-Stadionweg en Rozenburg-Pothof.	In 2020 - 2022 zijn op zes bedrijventerreinen ondernemersverenigingen ondersteund om collectief zonnepanelen te realiseren. Dit heeft geleid tot investeringen bij ondernemers, waarbij gebruik is gemaakt van SDE+ subsidies en subsidies van de provincie. Naast de collectieve aanpak is voor de individuele ondernemer in 2021 de subsidieregeling 'Energievouchers voor ondernemers op bedrijventerreinen' gestart: een dakscan voor zonnepanelen. Deze regeling is eind 2022 afgelopen en wordt in 2023 in een nieuwe vorm voortgezet voor het hele MKB.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
RKA	Zonne-energie in woonwijk Prinsenland – Het Lage Land (Klimaatdeal #41)	Er wordt onderzocht hoe de opwek, opslag en distributie van zonne-energie kan worden gekoppeld. Op basis van het rapport 'Verzichten elektriciteitsneutraal Prinsenland-Het Lage Land' maakt de gemeente afspraken met Woonstad en Stedin, gericht op het organiseren van consortia die experimenten of pilots gaan realiseren.	De intentieovereenkomst tussen gemeente, Sportbedrijf en Energie voor Rotterdam voor 4 coöperatieve daken met zonne-energie op gymzalen is getekend. Dit heeft geresulteerd in de realisatie van de eerste 2 daken in Q1 2023 Bij vv Alexandria '66 wordt zonne-energie opgeleverd Q1 2023. Opslag van schone energie bij Alexandria '66 is onder de huidige omstandigheden niet haalbaar gebleken.	De klimaatdeal is afgerond en wordt verder opgepakt vanuit het gemeentelijk programma zon.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
RKA	Zonnepanelen op bedrijfsdaken in het havengebied (Klimaatdeal #37)	Veel bedrijven in het havengebied overwegen zonnepanelen op hun daken, bereiden dit voor, benaderen ontwikkelaars, worden benaderd of ontvangen onafhankelijk advies van een gemeentelijke adviseur. Hierdoor is er veel activiteit rondom de grotere bedrijfsdaken. Voor veel bedrijven is SDE+ toegekend (meer dan 40 MWp).	Veel bedrijven in het havengebied overwegen zonnepanelen op hun daken, bereiden dit voor, benaderen ontwikkelaars, worden benaderd of ontvangen onafhankelijk advies van een gemeentelijke adviseur. Hierdoor is er veel activiteit rondom de grotere bedrijfsdaken. Voor veel bedrijven is SDE+ toegekend (meer dan 40 MWp).	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*

Zonne-energie

Rotterdam wil koploper worden op het gebied van zonne-energie. Als we flink doorpakken dan halen we onze bijdrage aan de Regionale energiestrategie (3,4 km panelen in 2030) al bijna in 2026.

Waar zijn we mee bezig?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
ETB	Zon op coöperatieve daken	Via het ETB wordt EVR in staat gesteld organisatie en revolverende financiering van startende energiecoöperaties op te starten. Ook stimuleert EVR de opstart van nieuwe energiecoöperaties, en werkt ze aan de professionalisering & vertegenwoordiging van de Rotterdamse energiecoöperaties.	Eind 2026 is er 0,13km ² zon gerealiseerd op coöperatieve daken.	Beschikbaarheid van voldoende geschikte daken.	31-12-2026	0,1 kton**
Overig	Innovatie zon op gevels	Onderzoek naar subsidiemogelijkheden voor zonnepanelen op gevels. Versoepelen en standaardiseren van regels voor welstand voor bepaalde gebieden/situaties. Potentie van zon op gevels in beeld brengen. 2 pilotprojecten Sportbedrijf in uitvoering. Project appartementencomplex van Woonstad mede mogelijk gemaakt door Citylab. Faciliteren bestaande initiatieven.	Leren van de zonnegevels in de pilots, en de markt inspireren om op meer plekken zonnegevels te ontwikkelen.	n.v.t.	31-12-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Zon op daken bedrijfsdaken	Gemeentelijk Servicepunt Zon voor bedrijven.	Eind 2026 is er 1,6 km ² zon gerealiseerd op bedrijfsdaken	1. Bedrijven weten Servicepunt Zon te vinden, en maken hier gebruik van. 2. Ontwikkeling van richtlijnen voor Seveso (voorheen BRZO-daken) ism HBR, DCMR en VRR, zodat hier ook zonnepanelen op gelegd kunnen worden.	31-12-2026	6,9 kton**
Overig	Zon op land en water Hoek van Holland	De realisatie van zonnevelden Hoek van Holland - Oranjabonnenpolder.	Eind 2026 is er 0,12km ² zon gerealiseerd op zonnevelden Hoek van Holland – Oranjabonnenpolder.	n.v.t.	31-12-2030	7,4 kton**
Overig	Zon op infra Solar Carports	De gemeente faciliteert de aanleg van solar carports.	Eind 2026 is er 0,1km ² zon gerealiseerd op parkeerterreinen.	n.v.t.	31-12-2026	0,9 kton**

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
Overig	Zon op daken vve WoCo particulieren	Gemeente ondersteunt WoCo's bij versnelling van aanleg zon op dak dmv verschillende innovatieve concepten. Gemeente ondersteunt particulieren dmv collectieve inkoopacties zonnepanelen.	Eind 2026 is er 0,5km2 zon gerealiseerd op daken van VVE's, WoCo's en Particulieren.	n.v.t.	31-12-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Innovatie dataverzameling monitoring zon	De zonmonitor brengt jaarlijks in beeld hoeveel m2 zonnepanelen er in Rotterdam liggen. Deze analyse wordt gedaan a.d.h.v. de luchtfoto die ieder voorjaar gemaakt wordt (in opdracht van OBI).	Jaarlijkse analyse van het aantal zonnepanelen dat er ligt.	n.v.t.	31-12-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Zon op land en water Schiebroek	De realisatie van zonnevelden Schiebroek.	Er wordt 0,01 km2 / 2MW gerealiseerd.	n.v.t.	31-12-2025	0,6 kton**
Overig	Innovatie circulaire zonnepanelen	Onderzoek naar potentie voor tweedehands zonnepanelen in de gemeente Rotterdam en stimulering van aanschaf van duurzamere panelen (denk aan PFAS vrij, makkelijker recyclebaar, EU-gemaakt)	Leren van mogelijkheden over circulaire zonnepanelen.	n.v.t.	31-12-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
Overig	Zon op infra OER	Opwek Zonne-energie langs snelwegen.	Eind 2026 is er 0,3km2 zon gerealiseerd langs snelwegen.	n.v.t.	31-12-2030	0 kton**
DTB	Zonnig Pendrecht	Het projectplan 'Zonnig Pendrecht' ontstond dankzij een subsidieaanvraag bij het Min. BZK voor zonnedaken via een sociale postcoderoos, waarbij inwoners van Pendrecht een aandeel kregen in ruil voor een sociale tegenprestatie. Recent is het project herzien in opzet en schaal, nu zonder sociale postcoderoos. De nieuwe aanpak sluit aan bij 'Kansen voor West', waardoor aanvullende subsidie via dit programma is verkregen.	Project Zonnig Pendrecht helpt bewoners van appartementen met een VvE hun energiekosten te verlagen, zowel huurders als eigenaren. Doel: minimaal 3 VvE's, 300 zonnepanelen en 35 huishoudens.	Er wordt een juridisch sluitende samenwerkingsovereenkomst (SOK) opgesteld tussen de gemeente en de deelnemende VvE's. De gemeente bepaalt niet welke uitvoerende partijen een VvE kiest, maar houdt toezicht. Na ondertekening van de SOK worden VvE's projectpartner. Zij vragen zelf subsidie aan bij Kansen voor West, met ondersteuning van de gemeente.	1-9-2027	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Zon op maatschappelijk vastgoed	Spark Projecten ontzorgt en ondersteunt scholen in opdracht van gemeente Rotterdam bij de aanleg van zon op dak	Eind 2026 is er 0,09km2 zon gerealiseerd op scholen.	n.v.t.	31-12-2026	1,2 kton**

Zonne-energie

Rotterdam wil koploper worden op het gebied van zonne-energie. Als we flink doorpakken dan halen we onze bijdrage aan de Regionale energiestrategie (3,4 km panelen in 2030) al bijna in 2026.

Wat zit er nog in de planning?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
Overig	Zon op water Slufter	De realisatie van een zonneveld op de Slufter door HBR, het Rijksvastgoedbedrijf en Rijkswaterstaat. Zij zijn hier in de lead, de rol van de gemeente is zeer beperkt.	Eind 2027 is er 0,47km2 zon gerealiseerd op de Slufter.	n.v.t.	31-12-2030	29,8 kton**
Overig	Zon op lokale infra	Gemeente Rotterdam onderzoekt waar het mogelijk is om zon langs lokale infra te realiseren. Er zijn momenteel twee locaties waar onderzoek plaats vindt: Uitbreiding Zonnepark Terbregge. Dit is een bestaand zonnepark, waarbij uitbreiding wellicht mogelijk is. Er zal verkend worden of er vanuit de markt interesse is en wat de mogelijke ontwikkelscenario's zijn om dit zonnepark uit te breiden. Zonnepark/solar carport op het talud nabij bedrijventerrein Autostrada. Eén van de andere zoeklocatie die als mogelijk wordt geacht is het talud nabij het bedrijventerrein Autostrada langs de A16. Op en rondom deze locatie lopen er echter verschillende ontwikkelingen en liggen er diverse ambities vanuit Mobiliteit en Flexwonen. De mogelijkheden worden verkend door integraal te kijken naar de ontwikkelingen in de omgeving en de verduurzaming van het bedrijventerrein.	We onderzoeken de mogelijkheden van zonnepanelen bij/rondom lokale infra. Hierbij kijken we ook naar de mogelijkheden van uitbreiden van bestaande zonnepaneelinstallaties bij/rondom lokale infra.	n.v.t.	31-12-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**

Windenergie

Met de regio en de haven is afgesproken dat we in 2030 minimaal 350 megawatt windenergie willen opwekken.

Wat hebben we al gedaan?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
Overig	Repowering Landtong Rozenburg	De 10 windturbines uit 2007 zijn vervangen door 9 efficiëntere turbines. In totaal staan er nu 12 turbines en 34 MW aan opgesteld vermogen waarmee ruim 117 GWh aan groene stroom kan worden opgewekt.	34,2 MW	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
Overig	Windenergie winning harde en zachte Zeewering	Windmolens zijn afgebouwd en worden moment ingeregeld en getest. Oplevering voorzien voorjaar/zomer 2023.	116 MW	Windmolens zijn afgebouwd en worden moment ingeregeld en getest. Oplevering voorzien voorjaar/zomer 2023.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
ETB	Haalbaarheidsonderzoeken kleinschalige windenergie winning	Dit project betreft de co-financiering van haalbaarheidsonderzoeken naar kleinschalige opwekking van stroom uit windenergie.	Is afgerond.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
RKA	Aanlanding elektriciteit uit windenergie zee (40)	In de regio Rotterdam speelt aanlanding van deze elektriciteit een grote rol in de ambities voor de verduurzaming van het havengebied. Deze klimaatdeal is onderdeel van de gezamenlijke lobby-agenda vanuit regionale partijen richting de rijksoverheid (Klimaatdeal #39)	Op dit moment is in de Rotterdamse haven de aanlanding van drie windparken op zee voorzien of al in procedure (ministerie van EZK) Het doel voor de aanlanding wordt bereikt. Daarmee is deze deal met succes afgerond.	Afgerond. Deze klimaatdeal is onderdeel van de gezamenlijke lobby-agenda vanuit regionale partijen richting de rijksoverheid (Klimaatdeal #39)	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
RKA	Regionale versnelling windenergie winning land(38)	Voor een viertal windenergieprojecten plaatsen gemeente, ontwikkelaars en grondeigenaren handtekeningen onder de afspraken. Doel is realisatie uiterlijk in 2023. Voor deze versnelling zijn lopende processen rondom creëren sociaal draagvlak en participatie randvoorwaardelijk.	In 2021 is versnelling binnen de deal door samenwerking met grondeigenaren en ontwikkelaars bereikt.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*

Windenergie

Met de regio en de haven is afgesproken dat we in 2030 minimaal 350 megawatt windenergie willen opwekken.

Waar zijn we mee bezig?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
ETB	Intensivering Windenergie Winning programma	De Rotterdam Offshore Wind Coalition (ROWC) is een coalitie van de koplopers binnen het offshore windcluster in de regio Rotterdam. De coalitie bestaat uit 18 partijen, waaronder Van Oord, SIF, Boskalis en het Havenbedrijf. Gezamenlijk wordt ingezet op dialoog, marketing, opleiding en training, beleid, lobby en innovatie. Met betere samenwerking, koppeling van vraag en aanbod en concrete innovatieve investeringsprojecten als resultaat. Gemeente en Havenbedrijf bieden ondersteuning, expertise en een bescheiden bijdrage.	De realisatie in 2022 bestaat uit de gemeentelijke bijdrage voor het Rotterdam Offshore Wind Coalition (ROWC), procesbegeleiding en arbeidsmarktcampagne HBO ROWC.	n.v.t.	31-12-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Windenergie Innocent	In het havenconvenant is afgesproken minimaal 300 MW windenergie op te wekken. Deze doelstelling is inmiddels behaald. Binnen het havengebied blijft windenergie in ontwikkeling, en zullen komende jaren verschillende windparken opgeleverd worden. Op het terrein van sap-fabrikant Innocent worden twee windturbines van in totaal 8,4 MW ontwikkeld. De opgewekte energie wordt gebruikt voor de productieprocessen van Innocent. Voor de turbines is inmiddels een onherroepelijke omgevingsvergunning verleend. Update Jan-26: Innocent heeft een (positief) investeringsbesluit genomen en verwacht in 2027 de 2 turbines draaiend op te leveren.	8,4MW	SDE-subsidie moet nog worden aangevraagd. Dit is randvoorwaardelijk voor start bouw in 2025. Beleid Havenbedrijf Rotterdam op het gebied van het plaatsen van windturbines.	30-9-2027	9,2 kton**
Overig	Windenergie Beneluxplein	Beneluxplein is één van de VRM (Visie Ruimte en Mobiliteit) locaties uit het Provinciaal Omgevingsbeleid en onderdeel van het Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam (Stadsregioconvenant). De vijf VRM locaties zullen in totaal 50MW opleveren binnen de gemeentegrenzen van Rotterdam. Aan het zoekgebied Beneluxplein is een beoogd opgesteld vermogen van maximaal 12MW toegekend. De gemeente Rotterdam onderzoekt sinds 2018 op welke manier windenergie hier kan worden ingepast. Update Jan-26: Het PlanMER is uitgevoerd en heeft geleid tot 3 varianten (twee van 2 turbines, een van 4 turbines) die in 2026 verder onderzocht worden	Maximaal 12MW	De grond is van Rijkswaterstaat (RWS, Rijksvastgoed). Samenwerking met RWS is randvoorwaardelijk om dit project te kunnen ontwikkelen.	30-9-2030	13,2 kton**

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
Overig	Windenergie Hartel 3	In het havenconvenant is afgesproken minimaal 300 MW windenergie op te wekken. Deze doelstelling is inmiddels behaald. Binnen het havengebied blijft windenergie in ontwikkeling, en zullen komende jaren verschillende windparken opgeleverd worden. Tussen het Hartelkanaal en de Europaweg zullen twee windturbines met een verwacht opgesteld vermogen van 9 MW geplaatst worden.	9 MW	Beleid Havenbedrijf Rotterdam op het gebied van het plaatsen van windturbines.	29-3-2028	9,9 kton**
Overig	Windenergie Hoeksebaan	Hoeksebaan is één van de VRM (Visie Ruimte en Mobiliteit) locaties uit het Provinciaal Omgevingsbeleid en onderdeel van het Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam (Stadsregioconvenant). De vijf VRM locaties zullen in totaal 50MW opleveren binnen de gemeentegrenzen van Rotterdam. In project Hoeksebaan zullen twee windturbines gerealiseerd worden, met naar verwachting een opgesteld vermogen van 12MW. Een turbine zal geplaatst worden op het terrein van Renewi, de ander op het terrein van Hoogheemraadschap van Delfland.	12 MW	Er is beroep ingediend bij de Raad van State. We zijn in afwachting van behandeling hiervan.	31-12-2027	13,2 kton**
Overig	Windenergie SIF 2	In het havenconvenant is afgesproken minimaal 300 MW windenergie op te wekken. Deze doelstelling is inmiddels behaald. Binnen het havengebied blijft windenergie in ontwikkeling, en zullen komende jaren verschillende windparken opgeleverd worden. In het havengebied zal op het terrein van SIF een tweede windmolen geplaatst worden met een verwachte opgesteld vermogen van 8 MW. De vergunning is verleend en inmiddels is duidelijk dat er geen beroep is ingediend bij de Raad van State.	8 MW	Beleid Havenbedrijf Rotterdam op het gebied van het plaatsen van windturbines.	31-12-2025	12,2 kton**
Overig	Windenergie Uitbreiding Landtong Rozenburg	Rozenburg is één van de VRM (Visie Ruimte en Mobiliteit) locaties uit het Provinciaal Omgevingsbeleid en onderdeel van het Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam (Stadsregioconvenant). De vijf VRM locaties zullen in totaal 50MW opleveren binnen de gemeentegrenzen van Rotterdam. Aan de oostzijde van het windpark op de landtong Rozenburg zal één nieuwe windturbine worden ontwikkeld met een opgesteld vermogen van 6,8MW. In 2021 heeft hiervoor een aanbesteding plaatsgevonden en in september 2023 is de vergunning verleend. Ontwikkelaars zijn Pondera Development, Rebel Group en Enercon.	7,0 MW	De nabijgelegen modelvliegclub zal verplaatst moeten worden om dit project te realiseren. Daarnaast is er beroep ingesteld bij de Raad van State (RvS). RvS buigt zich naar verwachting pas in 2025 over de ingestelde beroepen inzake de voorgenomen plaatsing van de turbine.	30-3-2028	7,7 kton**

Windenergie

Met de regio en de haven is afgesproken dat we in 2030 minimaal 350 megawatt windenergie willen opwekken.

Wat zit er nog in de planning?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
Overig	Windenergie Charloisse Poort	Charloisse Poort is één van de VRM (Visie Ruimte en Mobiliteit) locaties uit het Provinciaal Omgevingsbeleid en onderdeel van het Convenant Realisatie Windenergie Stadsregio Rotterdam (Stadsregioconvenant). De vijf VRM locaties zullen in totaal 50MW opleveren binnen de gemeentegrenzen van Rotterdam. Een solitaire turbine bleek financieel niet haalbaar. Momenteel wordt de haalbaarheid van een waterstofmolen onderzocht, waarbij windenergie rechtstreeks wordt omgezet in groene waterstof.	5MW	Momenteel wordt gestudeerd op de externe veiligheid en wordt de impact van de nieuwe landelijke normen voor wind op de locatie onderzocht. Uitkomsten zijn bepalende voor vervolg van het project.	30-9-2030	55 kton**

Energiesysteem

Het energiesysteem in Rotterdam gaat de komende jaren op de schop. We bouwen aan een schoon, slim, betrouwbaar en rechtvaardig energiesysteem, waarvan het elektriciteitsnet een belangrijk onderdeel is. In het coalitieakkoord 'Eén stad' staat een heldere ambitie: nieuwe inwoners en bedrijven moeten niet in de rij hoeven staan voor een stopcontact. Ondertussen is dat voor een deel van onze stad en haven helaas wel het geval. De hoge gasprijs is een van de factoren die de omschakeling van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen versnelt. Het is een extra motivatie om samen met netbeheerders en bedrijven het energiesysteem van Rotterdam mee te laten groeien met de transitie.

Wat hebben we al gedaan?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
ETB	Programmatische aanpak Smart Energy Systems (afroning Vorige college periode)	Het Smart Energy Systems programma omvat eind 2022, 27 innovatieprojecten op het gebied van energiesysteem en de energietransitie. De gemeente faciliteert bedrijven en consortia die aan deze innovaties werken met een subsidie en een vast contactpersoon vanuit de gemeente dat kan helpen bij uitdagingen op andere vlakken. Zoals het zoeken naar locaties, vervolfinanciering of contacten. De innovatieprojecten hebben een flinke potentie voor het behalen van de klimaatdoelen (CO2) en het creëren van innovatieve bedrijvigheid en investeringen.	Het programma is succesvol geweest in het identificeren van kansrijke innovaties met potentie voor Rotterdam. Het beschikbare jaarlijkse innovatiebudget is grotendeels toegekend aan bedrijven en consortia die werken aan deze innovatieprojecten. Veel innovatieprojecten zijn nog niet afgerond.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
ETB	Energiebesparing en productie Living Lab KPP	De gemeentelijke werklocatie Kleinpolderplein (KPP) is ingericht als proeftuin en 'levend lab' voor energiebesparing en CO2-reductie.	Realisatie van een proeftuin en living lab voor energiebesparing en CO2-reductie.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
overig	Energiewinning uit asfalt warmte-koude collector	Bij Ahoy is een asfalt warmte-koude collector in het wegdek aangelegd die de rijbaan in de zomer koelt en in de winter verwarmd en zo vorstvrij houdt. Hierdoor kan thermische energie gewonnen worden (zonnecollector) en de levensduur van het wegdek verlengd worden. Onderdeel van EU project RUGGEDISED.	RUGGEDISED EU project R4. In een rijbaan van Ahoy is een asfalt warmte-koude collector gerealiseerd van 400 m2 inclusief een monitoringssysteem. Met deze collector wordt thermische energie gewonnen uit het asfalt wat warm wordt door de zon (zonnecollector). Net onder het oppervlak is een netwerk van buisjes aangelegd waar water doorheen stroomt zodat daarmee energie onttrokken kan worden aan het asfalt. In de winter kan het asfalt op die manier ook verwarmd worden, oftewel koude gewonnen, zodat het wegdek vorstvrij blijft. Dit afvlakken van temperatuurpieken zorgt voor een langere levensduur van het asfalt. De thermische energie wordt geleverd aan de warmte-koude opslag van Ahoy.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
overig	3D City operations model	Met het 3D operationele stadsmodel kan vanuit een platform met open data-standaarden gewerkt worden om nieuwe applicaties te ontwikkelen. Binnen EU project RUGGEDISED zijn de eerste concepten hiervoor geïmplementeerd. Dit resulteert in efficiëntere processen en energiebesparing.	RUGGEDISED EU project R9. Het 3D operationele stadsmodel biedt mogelijkheden om met open data-standaarden data te ontsluiten en via het platform aan te bieden. Zo kunnen bedrijven deze data gebruiken en combineren om nieuwe toepassingsgebieden te ontwikkelen. Dit resulteert dan in nieuwe applicaties. Binnen het EU project zijn een drietal concepten uitgevoerd en getest. Deze concepten zorgen voor efficiëntere processen en energiebesparing.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
overig	Gradyent	Het cloud platform van Gradyent bevat een "digital twin" van het energienetwerk waarmee een scherper inzicht in het netwerk wordt verkregen en een optimale aansturing kan worden gerealiseerd. Hiermee wordt de complexiteit van het inpassen van duurzame bronnen beheersbaar. Warmteverliezen kunnen worden beperkt met 10% of meer. In deze haalbaarheidsstudie wordt de techniek van Gradyent toegeast op het stadswarmtenet van Eneco en worden haalbaarheidsvragen voor verdere ontwikkeling en uitrol behandeld	Het doel van dit project is het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie, waarbij de volgende resultaten worden behaald: simulatie van een optimaal aangestuurd warmtenet met live besturing, identificatie van vereiste productfunctionaliteiten, bottlenecks en rendement van investering, en een geüpdatete productontwikkelingsroadmap voor Gradyent. Deze prestaties stellen de aanvragers in staat om na afronding van het subsidietraject weloverwogen beslissingen te nemen over toekomstige stappen en investeringen.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
ETB	Energiewinning rioolgemaal Zuiderparkweg (Ahoy)	Het werk omvat warmtewisselaars implementeren in het bassin van het rioolgemaal tbv warmtewinning en tevens het verbinden van deze installatie met het smart grid van RACC & Ahoy.	De werkzaamheden zijn in juli-september 2022 uitgevoerd en afgerond. RUGGEDISED project R2. Thermische energiewinning uit afvalwater (TEA, of riothermie). Met een warmtewisselaar van 50 m2 op de bassinvloer wordt warmte onttrokken aan het rioolwater en geleverd aan het smart thermisch grid van Ahoy inclusief een koppeling aan een WKO.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
overig	Hernieuwbare energie opwek op daken Zuidplein	Binnen projectgebied van EU project RUGGEDISED in Hart van Zuid is meer dan 14.000 m ² aan zonnepanelen (PV) aangelegd. Jaarlijks wordt daarmee 2443 MWh aan elektriciteit opgewekt.	RUGGEDISED EU project R5. Met behulp van ruim 14.000 m ² zonnepanelen (PV) die gerealiseerd is op het dak van Rotterdam Ahoy Convention Centre, Congres centrum Ahoy, het busstation, het Kunstenpand en de 84 bijna energieneutrale woningen, wordt duurzame elektriciteit opgewekt. Jaarlijks wordt hiermee 2443 MWh aan elektriciteit opgewekt.	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*
overig	Warmte Koude opslag Ahoy icm Smart thermisch grid	Met seizoens warmte-koude opslag (WKO) is Ahoy en Rotterdam Ahoy Convention Centre aan elkaar gekoppeld via een Smart thermisch grid zodat thermische energie uitgewisseld kan worden. De restwarmte en koeling wordt zo opgeslagen voor het volgende seizoen zodat de energie efficiëntie verhoogd wordt. Onderdeel van EU project RUGGEDISED.	RUGGEDISED EU project R1. Centrale doelstelling is om de grote gebouwen/gebouwcomplex Ahoy en Rotterdam Ahoy Convention Centre (RACC) aardgasvrij te maken en een efficiëntere en duurzame warmte-koude voorziening te bieden. Dit is gerealiseerd door een Smart thermisch grid aan te leggen tussen de gebouwen zodat warmte en koude onderling uitgewisseld kan worden. 's Zomers wordt de restwarmte uit de gebouwen afgevangen en opgeslagen in de seizoens warmte-koude opslag circa 150 m diep in de ondergrond (WKO). in de winter wordt dit proces omgekeerd en wordt het in het gebouw afgekoelde verwarmingswater ook weer opgeslagen voor een seizoen. Overige duurzame bronnen kunnen aangesloten worden op dit Smart thermisch grid, zoals bijv energie uit rioolwater (TEA).	n.v.t.	Gereed	De effecten zijn berekend door de DCMR*

Energiesysteem

Het energiesysteem in Rotterdam gaat de komende jaren op de schop. We bouwen aan een schoon, slim, betrouwbaar en rechtvaardig energiesysteem, waarvan het elektriciteitsnet een belangrijk onderdeel is. In het coalitieakkoord 'Eén stad' staat een heldere ambitie: nieuwe inwoners en bedrijven moeten niet in de rij hoeven staan voor een stopcontact. Ondertussen is dat voor een deel van onze stad en haven helaas wel het geval. De hoge gasprijs is een van de factoren die de omschakeling van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen versnelt. Het is een extra motivatie om samen met netbeheerders en bedrijven het energiesysteem van Rotterdam mee te laten groeien met de transitie.

Waar zijn we mee bezig?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
DTB	Innovatieprogramma Smart Energy Systems (2023-2027)	Het 'Smart energy Systems' innovatieprogramma (SES-programma) ondersteunt organisaties bij het doorontwikkelen van innovaties voor de energietransitie. De inzet is gericht op de fase(n) voor marktintroductie. Hiermee draagt het bij aan versnelling van de energietransitie en aan nieuwe economische clusters in de regio Rotterdam. Het programma helpt organisaties met financiering (subsidie), netwerkvorming (ook binnen de gemeente) en strategische begeleiding. Hiermee hebben organisaties hulp bij het vinden van huisvesting en locaties, het ophalen van vervolfinanciering (o.a. via het EnergieTransitieFonds Rotterdam, ETF-R) en bij zaken rondom vergunningen (o.a. via de vergunningenloods). Ook vormt het programma een brug tussen marktpartijen en de gemeente. Lessen uit innovatieprogramma worden gedeeld met beleidsmakers. En de potentie van innovaties in ontwikkeling worden gedeeld met projectmanagers van de gemeente en partners (inzet gericht op de stad en haven als launching customer).	In totaal zijn er door het SES-programma 63 subsidies verleend, waarvan 37 subsidies sinds 2023 (uit het DTB-fonds). Sinds de laatste KAR voortgangsrapportage zijn er 14 subsidies verleend. De subsidies zijn verleend aan een divers portfolio met innovaties op systeemniveau (smart systems) en op het gebied van opwek, opslag en distributie/transport van energie. Sinds de laatste KAR voortgangsrapportage zijn 11 projecten succesvol afgerond, en hebben 2 subsidieprojecten niet de resultaten opgeleverd die vooraf beoogd waren. Verschillende SES-ondernemers hebben extra investeringen aangetrokken, hebben zich gevestigd in Rotterdam en werken aan projecten in Rotterdam. 4 bedrijven hebben in totaal 15 miljoen aan vervolginvesteringen ontvangen vanuit Innovation Quarter (ETF-R, UNIIQ, Energiq). Er lopen op dit moment nog 26 subsidieprojecten. In 2026 zullen er nog 2 subsidieopenstellingen zijn waarbij ruimte is om zeker 8-12 organisaties te ondersteunen.	n.v.t.	1-1-2027	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Facilitering Aanlandingsprojecten Wind op Zee	Diverse kabels van windparken op zee komen in Rotterdam (Tweede Maasvlakte) aan land. Dit zijn projecten van hoogspanningsnetbeheerder TenneT die door de gemeente gefaciliteerd worden.	In totaal zijn hier drie aanlandingen van 2 GW in voorbereiding, allemaal in een verschillende fase. Dit zijn IJmuiden Ver Beta, IJmuiden Ver Gamma en Nederwiek 2. Daarnaast wordt ook in het VAWOZ programma verkend hoe aanlanding na 2030 gerealiseerd kan worden en bestaat er een mogelijkheid dat het tracé voor de aanlanding van Nederwiek 3 over Rotterdams grondgebied gaat lopen.	n.v.t.	1-1-2030	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
	pMIEK	Het pMIEK benoemt projecten die van bovengemiddeld (maatschappelijk) belang zijn voor het energiesysteem van Zuid-Holland. De pMIEK-status van deze projecten zorgt voor versnelling, prioriteit en bijzondere aandacht vanuit zowel publieke betrokkenen als bij de netbeheerders en initiatiefnemers.	Het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) heeft als doel om keuzes te maken en te selecteren welke projecten op regionaal schaalniveau van groot maatschappelijk belang zijn. Rotterdam draagt hier aan bi	n.v.t.	31-12-2030	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Regionale Energie Strategie RES	Volgens het Klimaatakkoord uit 2019 moeten RES regio's werken aan gezamenlijke doelen voor opwek	Regionale doelstelling voor opwek is 2,8-3,2 Terrawattuur op te wekken in 2030.	n.v.t.	31-12-2030	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
	Reststroom onderzoek RET	Onderzoek naar en aanvraag van vergunning om restvermogen van de metro te benutten voor het laden van elektrische voertuigen. Op deze wijze voorkomen we onnodige belasting van het Rotterdamse stroomnet. We benutten de bestaande aansluiting(en) beter.	Dit project behelst het juridisch mogelijk maken en het daadwerkelijk realiseren van stroomaansluitingen op het RET metronet. In 2024 is door de Autoriteit Consument & Markt aan de RET na een intensieve samenwerking met de gemeente de vergunning voor het gesloten distributiesysteem (voor energie) afgegeven, de z.g. GDS-status. Vanaf nu kunnen derden op het stroomnet van de metro worden aangesloten. In het vervolg wordt gewerkt aan het realiseren van stroomaansluitingen op het RET metronet.	Belangrijkste voorwaarde is reactiesnelheid van de ACM in het behandelen van de vergunningaanvraag.	15-11-2024	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Kernenergie	Het Rijk verkent de mogelijkheid om op één locatie twee grote kerncentrales te bouwen in Nederland. Borssele heeft de politieke en bestuurlijk voorkeur van het kabinet, maar de Maasvlakte wordt ook onderzocht.	Het Rijk (EZK) doet onderzoek en starten een participatie- en communicatietraject. In het kader van de MER in opdracht van het Rijk zal de gemeente een bijdrage leveren.	n.v.t.	31-12-2030	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Strategische agenda Stedin en Gemeente Rotterdam	Om het dichtslibben van het elektriciteitsnet waar mogelijk te voorkomen stelt de gemeente samen met netbeheerder Stedin een Strategische Actieagenda op. Onderdeel van de strategische actieagenda is de Rotterdamse Aanpak Netcongestie.	Met behulp van de actieagenda moet de uitrol van elektrische infrastructuur vergemakkelijkt en versneld worden.	n.v.t.	31-12-2030	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**

Energiesysteem

Het energiesysteem in Rotterdam gaat de komende jaren op de schop. We bouwen aan een schoon, slim, betrouwbaar en rechtvaardig energiesysteem, waarvan het elektriciteitsnet een belangrijk onderdeel is. In het coalitieakkoord 'Eén stad' staat een heldere ambitie: nieuwe inwoners en bedrijven moeten niet in de rij hoeven staan voor een stopcontact. Ondertussen is dat voor een deel van onze stad en haven helaas wel het geval. De hoge gasprijs is een van de factoren die de omschakeling van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen versnelt. Het is een extra motivatie om samen met netbeheerders en bedrijven het energiesysteem van Rotterdam mee te laten groeien met de transitie.

Wat zit er nog in de planning?

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
DTB	Flex Scans	Door (dreigende) netcongestie is het voor bedrijven niet altijd mogelijk om te verduurzamen, te groeien of zich nieuw te vestigen in de gemeente Rotterdam. Hiervoor is namelijk vaak een grotere elektrische aansluiting nodig, waarvoor in congestiegebieden geen ruimte meer is op het elektriciteitsnet. De flex scan geeft bedrijven inzicht of en hoe je met behulp van flexibel energieverbruik toch de doelen kunt behalen en zo de energietransitie mogelijk te maken en te zorgen dat Rotterdam een interessant vestigingsklimaat blijft houden. Dit houdt het tempo in de energietransitie en op deze manier behouden we ruimte op het net voor bijvoorbeeld woningbouw.	Na afloop van dit project is een significante groep van bedrijven geholpen om het flex-potentieel (de mate waarin zij flexibel gebruik kunnen maken van netcapaciteit) van hun bedrijfsvoering in kaart te brengen. Dit advies biedt een concreet handelingsperspectief voor deze bedrijven om flex toe te passen. Bedrijven kunnen op basis van dit advies bijvoorbeeld apparatuur aanschaffen, bestaande apparatuur aanpassen en/of zijn met buurbedrijven aan de slag om Energy Hubs te vormen. Hiermee kunnen bedrijven binnen en buiten het congestiegebied in Rotterdam hun verduurzamingsplannen, groeiplannen en/of vestigingsplannen voortzetten en wordt efficiënt netgebruik zo goed mogelijk aangejaagd.	n.v.t.	30-9-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	Rotterdamse Energie Databank	Gemeente Rotterdam en Stedin zijn samenwerkingspartners in de energietransitie. Om integraal het energiesysteem te kunnen plannen, moeten we slimmer digitaal samenwerken met één gedeelde waarheid waar we centraal de regie op voeren.	Doel van dit project is om een digitaal samenwerkingsproces op te zetten, met als concrete deliverables (1) datadeals met Stedin op onderwerpen en (2) een viewer – De Rotterdamse Energietransitie Databank (RED). De data onderliggend aan RED kan gebruikt worden voor verschillende gemeentelijke opgaven zoals bijv. onze ruimtelijke opgave om elektriciteitsinfrastructuur in de stad een plek te geven.	n.v.t.	30-12-2026	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**

Soort project/Dekking	Maatregel	Projectomschrijving	Omvang/Resultaat	Randvoorwaarde	Wanneer gereed	CO2-reductie
Overig	Thermische energiewinning uit afvalwater	Op 4 juli en 19 december 2023 heeft het college in 2 stappen de verdeling van DTB-middelen vastgesteld. Het project Thermische energiewinning uit afvalwater - potentie en pilots' is een van de projecten waaraan middelen zijn toegekend onder de voorwaarde "hoe riothermie als bron te gebruiken en te ontsluiten, zodat deze input voor andere locaties kan worden ingezet". Voor de uitvoering hiervan zijn middelen ter beschikking gesteld t/m 2026. In dit plan beschrijven we (=IBR) de beoogde projectuitvoering. Gedurende de uitvoering van het project zal, op basis van ervaringen en tussentijds behaalde projectresultaten, dit plan in overleg met de ambtelijk opdrachtgever worden geactualiseerd.	Riothermie te ontwikkelen als een toevoeging aan de duurzame energiemix en als bijdrage aan de CO2-reductie. Daarnaast riothermie te koppelen aan de warmtevraag door (een bijdrage te leveren aan) het ontwikkelen van de governance van riothermie.	Het project en het behalen van de projectdoelstellingen zijn zeer afhankelijk van de medewerking van derden. Daarbij kan de uitkomst van het project zijn, dat het toepassen van riothermie niet als meerwaarde gezien wordt.	31-7-2024	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**
Overig	stoomuitwisseling stoompijp Botlek	Uitbreiding van het bestaande stoomnetwerk in de Botlek	Het stoomnetwerk in de Botlek uitbreiden met een leiding tussen Lanxess en Air Liquide	Geen/bepaalde verdere prijsstijgingen en soepele verunningoverlening	30-9-2026	100 kton**
	Energietransitiefonds Rotterdam	Vanuit de Eneco-middelen is 100 miljoen euro beschikbaar aan revolverende financiering voor duurzame investeringen die bijdragen aan de reductie van de uitstoot van CO2, de luchtkwaliteit, het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen en het versterken van een 'groene' economie in Rotterdam. Het fonds is gericht op projecten die vragen om (additionele) investeringen, maar hiervoor niet op de kapitaalmarkt terecht kunnen.	Het ETF-R heeft als belangrijkste doelstellingen de verduurzaming van de productie, infrastructuur en gebruik van energie en het versterken van de circulaire economie in Rotterdam. Bij elke investering wordt het effect op het economisch vestigingsklimaat en de werkgelegenheid meegenomen in de investeringsbeslissing. Uitgangspunt is de ondersteuning van projecten die aan deze doelstellingen bijdragen en als gevolg van een gebrek aan (passende) financiering niet of onvoldoende snel van de grond komen. Het geld dat in het revolverende fonds terugvloeit, wordt opnieuw ingezet.	n.v.t.	31-12-2024	De toekomstige effecten zijn ingeschat door de DCMR**

*DCMR rapporteert over het CO₂-reductie effect van afgeronde projecten in de CO₂-monitor.

**DCMR rapporteert over de inschatting van toekomstige resultaten in de rapportage 'Effect Rotterdamse Klimaataanpak'. Daar waar informatie beschikbaar is op projectniveau, staat het aantal kton gespecificeerd. Het gaat hierbij om het effect in scope 1 tussen 2025 en de einddatum van het project.

***Deze projecten zijn nieuw en zal de DCMR nog berekenen.

[Zie voor de meest actuele rapportages de website van de DCMR: Verminderen CO₂-uitstoot](#)